

Blommande gräsmattor

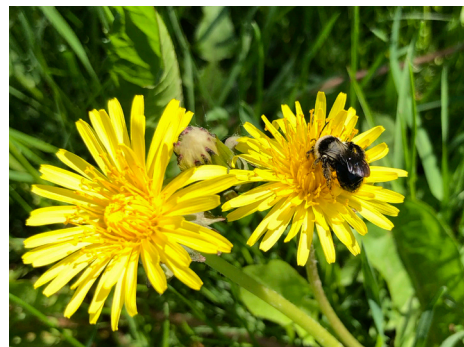
Hur gör jag?

- Hitta gräsmattor eller gräsytor som klipps med jämna mellanrum, men som inte används alls eller i liten utsträckning för rekreation och dylikt.
- Undvik att gödsla, kalka eller aska gräsmattan. Det gynnar bara gräs i stället för blommor.
- Låt maskrosor och andra tidiga blommande örter blomma färdigt på vissa ytor innan första klippningen görs, de är viktiga pollen- och nektarväxter för många insekter. Även vårblomande lökväxter som krokus och scilla är bra för många insekter. Många förädlade lökväxter producerar ingen eller lite pollen och nektar, så valet av sorter är viktigt. Fråga efter bra sorter där du köper lökarna.
- Ta alltid bort allt klippt gräs. En gräsklippare med uppsamlare fungerar utmärkt eller så räfsar du upp det klippta gräset. Där en frodig gräsväxt dominerar är det bra att klippa ofta för att få bort så mycket näring som möjligt. När gräsmattan magrats ut kan du klippa alltmer sällan.
- När det börjar dyka upp ytor med blommor så är det bara att lämna dem oklippta. Då skapas blommande "öar" med till exempel rotfibbla, gråfibbla, käringtand och vitklöver i gräsmattan. När de har blommat färdigt så kan du klippa ytorna igen eftersom detta är fleråriga blommor som inte behöver sätta frö varje år. De blommorna sprider sig även med rötterna. Klipper du direkt efter blomningen så kan de blomma en eller två gånger till under sommaren.
- Om det kommer mycket ängsblommor som blåklockor, vädd, klint och högre fibblor i gräsmattan kan du låta lämpliga delar av den bli till slätteräng som bara slås en gång under sensommaren eller tidigt på hösten. Se recept för slätteräng.

Vilka arter hittar jag här?

Inne i tätorter är det ont om blommande gräsmarker. De gräsmarker som finns är ofta hårt klippta gräsmattor som inte kan hysa någon biologisk mångfald. Detta gör att staden blir som en öken för många småkryp som behöver nektar och pollen. Gräsmattor är ett bra underlag för lek och rekreation. Men i ärlighetens namn är det många gräsmattor som aldrig används för detta. Om du istället klipper gräsmattan på ett smart sätt och låter den blomma gynnar du många arter. Om du också transporterar bort det slagna gräset år efter år blir växtligheten automatiskt lägre. Med tiden blir också volymen klippt gräs mindre, något som förenklar bortforslingen. Många blommor gynnas också av att gräsmattorna blir magra. Om du vill kan du ändra skötsel för gräsmattor som innehåller en större mängd blommor men det är inte nödvändigt. Den ändrade skötseln gör att dessa arter så småningom etablerar sig.

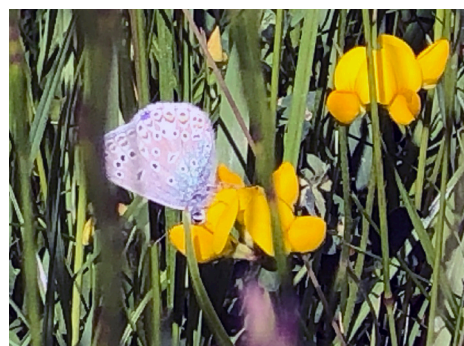
I vanliga gräsmattor finns flera vanliga nektar- och pollenrika växter som kärringtand, klöver och maskros. Om de tillåts blomma gynnar det en lång rad av pollinerande insekter som bin, humlor och fjärilar. Även specialiserade arter gynnas. Vit- och rödklöver är värdväxt åt bland annat den sällsynta klöverhumlan. Denna art har minskat kraftigt sedan jordbruket ställt om till ensilage, eftersom vallen slås innan klöverna hinner gå i blom. Den sexfläckiga bastardsvärmaren lägger sina larver på kärringtand som även är viktiga nektarväxter för mer sällsynta arter, till exempel lundsandbi.

För många människor är maskrosor ett ogräs men för insekterna innebär de fin föda.

Vit- och rödklöver uppskattas av många olika humlor och andra insekter.

En blåvinge på kärringtand.

Länsstyrelsen Västmanland, november 2021 Foto: Karin Sandberg, Anna Stenström och Ulrika Mogren